

Jedním z prvních uživatelů výplatního stroje Francotyp s výplatním razítkem ve tvaru zoubkovaného obdélníku byly znárodněné ZÁVODY KOSMOS v Čáslavi. Otisk se sběratelským označením FR 8h - 3m - 1k měl prakticky po celé sledované období neměnný tvar. Dlouho vydrželo denní jednokruhé razítko, neměnné bylo i označení oprávněného uživatele KOSMOS s logem národního podniku pod názvem.

Otisk ze dne 16. 10. 47

Otisk s datem 20. 12. 73

Neměnný název vydržel i přes mnoho změn činností a názvů, které se děly bezprostředně v této branži, jejichž byly Závody Kosmos přímým účastníkem (výroba rostlinných tuků). Nahlédněme do kroniky a seznámme se s otisky, které předcházely otiskům zobrazeným

shora. Měnily s ostatní částí otisku.

Geneze firmy

1906

V Čáslavi rodina Schoellerova ruší cukrovar, objekt je na prodej. Vzniká Čáslavská továrna na líh a lisované droždí Emil Pick v prodávaném objektu po bývalém cukrovaru. Duší podnikání je ing. Emil Pick (1865- 1945), posníkatel židovského původu, jeho bratr Rudolf a syn Pavel.

1910

Vzniká Východočeská továrna na potraviny Emil Pick a spol., později Závody KOSMOS Emil Pick a spol. Název se používá i později. Náplň Rafinérie rostlinných olejů, výroba potravinových tuků Výrobní sortiment se rozšiřuje o další výrobky - čistící krémy a prostředky, mýdla, kosmetiku, rum, prací prášky atd. Výrobky dostávají názvy SMETOL, Tři dívky, Tři muži, Solvina, Gigant atd.

1940

Arizace. Detaily viz www.geocounting.com, www.triatricte.cz, is.muni.cz (práce Vladěny Cichové)

1945

Zestátnění

1946 - 1993

KOSMOS Čáslav, národní podnik, s dalšími změnami. Závod přebírá na krátký čas subjekt Československé závody tukové Praha, opět se vytváří n. p. KOSMOS, v určitém období vzniká Tukový průmysl, závod KOSMOS

1. 5. 1993

Vzniká ZENIT spol. s r o

Otisky s výplatním razítkem v tvaru větrné růžice.

I.a II. REPUBLIKA

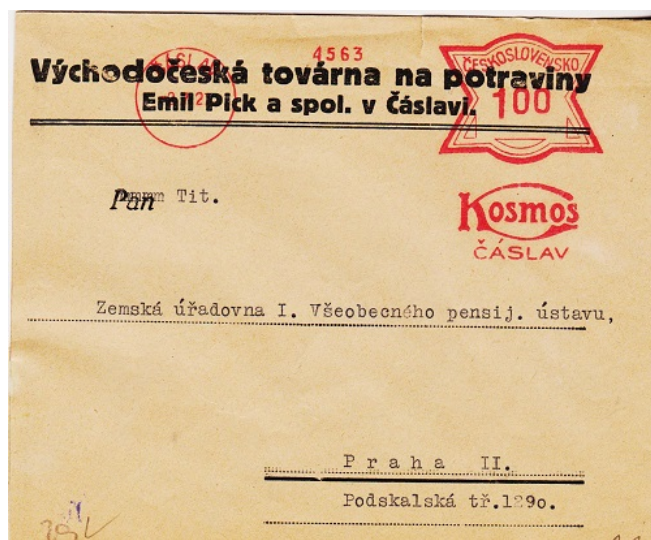
Geneze výplatního otisku

3. 6. 1927

Vychází Věstník MPT č 27 a povoluje užívání výplatního stroje uživateli Závody KOSMOS, továrna na požitelné tuky, E. Pick a spol, Čáslav..Stroj Francotyp, model B3 s horním číslem počítadla., otisk sběratelsky FR 8h - 3m - 1k. Firemní označení KOSMOS (stylizovaně)/ČÁSLAV pod výplatním razítkem.

Název KOSMOS pochází z jednoho výrobku této firmy - potravinového tuku KOSMOS.

Dvě poštou prošlé celistvosti s otisky z roku 1927 (první rok použití stroje _____)

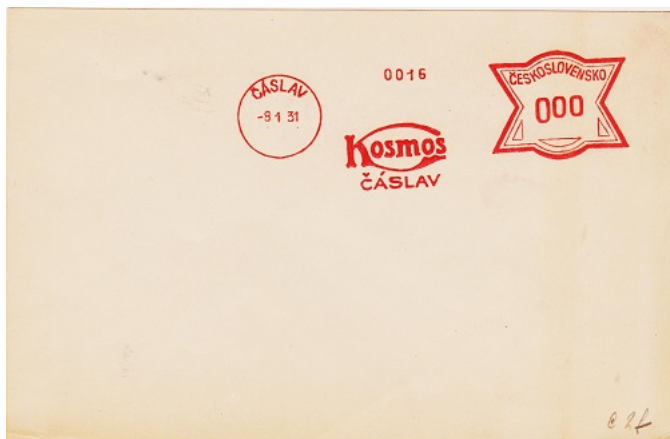

7. 1. 31

Poslední den, kdy byl první o otisk používán.

8. 1. 31 (R)

První den, kdy je používán změněný otisk stejného stroje (označení oprávněného uživatele přemístěno mezi denní a výplatní razítko). Otisk se změnou polohou štočku označení.

Otisk s datem 8. 10. 1931 na poštu prošlé celistvosti.

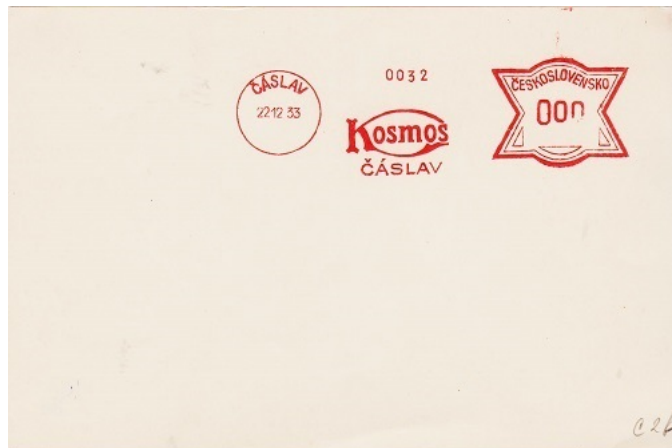
Subjekt používá název Čáslavská továrna na líc a lisované droždí E. PICK v Čáslavi

Ve sbírce tento poslední otisk s datem 20. 1. 31

Poškození slova Čáslav v označení. ZADÁNO NOVÉ RYTÍ.

Otisk 1. dne 22. 12. 33

Otisk s datem 15. 9. 34 na poštu prošlé celistvosti

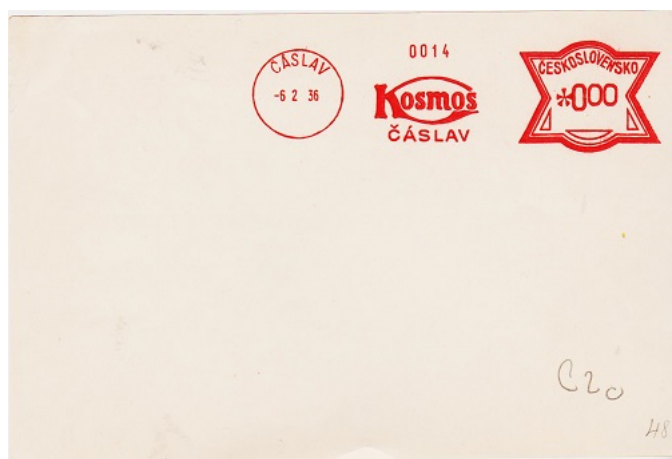

Nový výplatní stroj - FR 8h - 4m - 1k

4íslice data úzké.

Otisk 1. dne s datem 6. 2. 36 (R)

Poslední otisk s datem 11. 4. 36 ve sbírce.

Navrácen původní výplatní stroj. Otisk FR 8h - 3m - 1k

Období: - 1/37 - 2/37 -

PROTEKTORÁT ČECY A MORAVA

Označení stále stabilní, mění se denní a výplatní razítko (vlivem nařízení protektorátních úřadů, změna označení (patrně vlivem správce po židovských majitelích s cílem kosmetické změny i v otisku).

Otisk měl v letech 1939 - 1945 čtyři podoby.

Otisk s datem 2. 11. 39

Československý vzor

Otisk s datem 12. 12. 39

Neúplný poněmčený protektorátní vzor

Otisk s datem 4. 4. 40

Úplný poněmčený protektorátní vzor

Otisk s datem 6. 9. 40

Úplný poněmčený protketorátní vzor

Změna označení oprávněného uživatele

3. REPUBLIKA

(otisk s výplatním razítkem ve tvaru větrné růžice)

Výměna denního razítka (nově rytý název pošty)

Otisky s daty 18. 6. 45 a 31. 10. 46

Z nátisku na obálce je odstraněna druhá část názvu firmy, zůstává jen "Závody Kosmos Čáslav".

